

Motion till riksdagen 2012/13: MJ219

av **Suzanne Svensson och Annelie Karlsson (S)**

En god havsmiljö

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att behålla LOVA-bidraget och fastställa ett upplägg som tillåter fleråriga projekt.

Motivering

För att nå en god status i havsmiljön behövs konkreta åtgärder. Det finns idag många nationella målsättningar och internationella överenskommelser som gäller minskade utsläpp av kväve och fosfor till Östersjön. EU har också fastlagt vattendirektivet som säger att en god vattenstatus ska uppnås. Men hur ska målen nås? Det behövs handling på många nivåer för att gå från ord till resultat.

Havsmiljön anges vara ett av de prioriterade områdena i regeringens miljöpolitik. Trots detta har regeringen i år kraftigt minskat kommuners och organisationers möjlighet att genomföra åtgärder för att minska näringsläckaget till Östersjön, Öresund, Kattegat och Skagerack.

Från att ha varit ett kraftfullt medel som möjliggjort stora projekt har bidraget för lokala vattenvårdsåtgärder (LOVA) i år urholkats till att gälla sju månadersprojekt. Man ska inte förakta små projekt med latrintömning för båtar med mera. Men den goda havsmiljön kan inte skapas med enbart korta investeringsprojekt. Det nya systemet med LOVA-bidrag innebär i praktiken att det blir svårt eller omöjligt att driva stora projekt som kan ge stor miljönytta. Det är allvarligt att kommuner och vattenråd får försämrade möjligheter att arbeta med havsmiljön.

I Skåne finns totalt 68 LOVA-projekt som är genomförda eller pågår. Trots detta kan utfallet i år bli att 5 miljoner av de anslag som fördelats till Skåne lämnas tillbaka till Havsmyndigheten. Samtidigt har de som sökt stora projekt uppmanats att dela upp sina projekt i 1-årsfaser. Det innebär att pro-

Fel! Okänt namn på

projekt startas utan att projektägarna vet om det finns pengar för projektet nästkommande år. Konsekvensen blir följande:

- ? En del av bidragen kommer att bli outnyttjade för att det inte går att driva så korta projekt med ett bra resultat. Det kommer med andra ord att se ut som om pengarna inte efterfrågas av kommunerna. Samtidigt är det en brist på pengar för de kommuner, vattenråd, föreningar med flera som vill driva större projekt.
- ? Osäkerheten om vad som kommer att gälla för LOVA-bidraget gör det svårt att starta och driva större projekt. Det är stor risk för att projekten begränsas till mindre investeringar i form av anläggningar för båttoalettavfall och båttvättar eller enstaka våtmarker.

För att minska näringsläckaget behövs åtgärder där arbetet drivs med ett helhetsperspektiv utifrån ett vattendrag eller annat geografiskt område. För att uppnå goda miljöeffekter behöver projekt också kunna drivas långsiktigt. Att jobba på det sättet underlättar för kommuner, organisationer, markägare och fastighetsägare. Det är också lättare för markägare och fastighetsägare att ta till sig information om varför det drivs projekt i ett bestämt område och vad det är som behöver förbättras. Det blir en likabehandling för alla om man kan jobba på ett konsekvent sätt och ta med alla berörda inom en bestämd tid.

I Skåne finns flera exempel på fleråriga LOVA-projekt där åtgärder genomförs i olika vattendrag. Finansieringen från LOVA har möjliggjort att fler kommuner, vattenförbund och liknande har kunnat bygga upp kompetens när det gäller att minska näringsläckage till haven. Tack vare finansiering är det möjligt att jobba på bred front inom ett avrinningsområde och på samma gång anlägga våtmarker eller prova andra reningstekniker i högt belastade odlingsområden, inventera och höja statusen på reningen av enskilda avlopp och se över näringsläckage från dagvatten. Att etablera kontakter med markägare och skapa intresse för att anlägga våtmarker, skyddszoner med mera tar tid. Dessutom behövs tid att upphandla konsulter för projektering och det tar tid att få tillstånd och klartecken för LBU-medel till olika åtgärder från länsstyrelsen.

För de projekt som har startat med LOVA-bidrag före 2012 har dessa tidsaspekter inte varit något hinder. Nu uppstår frågan hur kommuner eller vattenförbund ska kunna driva långsiktiga projekt med stor miljönytta. Med den rådande ekonomiska situationen är det nog få kommuner som kommer att avsätta mycket egna medel för att köpa upp mark eller kompensera markägare som till exempel anlägger våtmarker.

Med anledning av det ovan anförda bör regeringen se över möjligheten att behålla LOVA-bidraget och fastställa ett upplägg som tillåter fleråriga projekt. För att få bra projekt är det viktigt att projekten kan vara långsiktiga och att de kan vara större och samordnas över kommungränser. Det finns kanske inte lika mycket resurser att fördela varje år, men då måste fokus ändå ligga på vilka projekt som kan ge goda effekter på miljön istället för att fokus ska ligga på vad som är genomförbart på ett drygt halvår.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 20 september 2012

Suzanne Svensson (S)

Annelie Karlsson (S)